

Årsredovisning

2012

Kort om Konjunkturinstitutet

Konjunkturinstitutet gör prognoser som används som beslutsunderlag för finanspolitiken. Vi analyserar den ekonomiska utvecklingen, i Sverige och internationellt, och forskar inom ekonomi och miljöekonomi.

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi finansieras till största delen av statsanslag och har i likhet med andra myndigheter en självständig ställning.

GENERALDIREKTÖRENS FÖRORD

En titt i backspegeln på väg framåt

Konjunkturinstitutet bildades 1937 och fyllde således 75 år 2012. Under institutets första 50 år var verksamheten i huvudsak inriktad på prognoser och utveckling av prognosmodeller. Under de senaste 25 åren har vårt uppdrag successivt breddats. En viktig milstolpe var när vi kunde lägga till miljöekonomi som en ny verksamhetsgren. Den inledningsvis viktigaste uppgiften var att utveckla modeller och metoder för gröna nationalräkenskaper. Inriktningen kom senare att ändras till att ta fram beslutsunderlag för svensk miljöpolitik.

Inför 2012 fick vi i instruktionen och regleringsbrevet nya uppgifter inom miljöområdet. En sådan var att varje år skriva en miljöekonomisk rapport. Vi har också inrättat ett vetenskapligt råd. Den miljöekonomiska enheten har dessutom i ökande omfattning fått specifika regeringsuppdrag kopplade till svensk miljöpolitik.

Även inom prognosverksamheten har uppdraget utvidgats och förändrats. Under senare år har vi ökat våra insatser för att studera effekter av den ekonomiska politiken. Det handlar dels om analyser av finanspolitiken och dess effekter på en övergripande nivå, dels om analyser av särskilda ekonomisk-politiska åtgärder. Exempel på det senare är det fleråriga uppdraget att bedöma effekterna på priser och sysselsättning till följd av den sänkning av restaurang- och cateringmomsen som genomfördes i början av 2012. Ett annat exempel är vår analys av den tillfälliga höjningen av statsbidragen till kommunerna under finanskrisen.

Sedan drygt tio år tillbaka producerar vi en årlig lönebildningsrapport. Lönebildningsuppdraget har även det successivt utvidgats. År 2006 tillkom att lönebildningsrapporten också ska behandla relevanta jämställdhetsaspekter. Under 2012 var insatserna inom jämställdhetsområdet särskilt omfattande och kulminerade i en jämställdhetskonferens med internationella föredragshållare. I anslutning till konferensen publicerade vi en kunskapsöversikt. Ett nytt uppdrag 2012 var att närmare analysera hur lönebildningen fungerar inom olika avtalsområden och hur grupper med svag ställning på arbetsmarknaden påverkas.

Vår tredje verksamhetsgren är att varje månad producera statistik som redovisar hushållens och företagens syn på den svenska ekonomin och deras framtidsförväntningar. Dessa barometerundersökningar har under åren utökats med nya branscher och nya frågor. Under 2012 har vi utvecklat regionala barometrar som redovisar stämningläget bland företagen i åtta regioner.

Hur framgångsrikt vi har löst våra uppgifter kan inte enbart mätas i antalet publikationer eller i antalet sidor i våra rapporter. Avgörande för vår samhällsnytta är att våra analyser håller hög kvalitet och kan tjäna som bra beslutsunderlag. För att fånga kvalitetsaspekten genomförde vi under 2012 en användarundersökning av vår prognosrapport Konjunkturläget. Vi fick mycket goda betyg beträffande saklighet och trovärdighet (4,7 respektive 4,5 på en femgradig skala) medan rapportens layout är ett förbättringsområde.

Våra goda resultat bygger i hög grad på att vi har kunnat utnyttja de modeller och analysverktyg som har byggts upp under tidigare år. Att ge våra efterträdare samma goda förutsättningar är en av våra stora utmaningar framöver.

Den snabbt växande mängden uppdrag, som ofta ligger utanför det som historiskt har varit vår kärnkompetens, ställer höga krav på våra medarbetare och vår organisation. Jag vill därför tacka Konjunkturinstitutets medarbetare för utmärkta insatser under 2012.

Mats Dillén
Generaldirektör

Innehåll

RESULTATREDOVISNING

1	En översikt av myndighetens arbete 2012.....	11
1.1	Kostnader och intäkter.....	11
1.2	Verksamhetens tre delar.....	12
1.3	Avgiftsfinansierad verksamhet.....	15
1.4	Så når vi ut med vår verksamhet.....	16
1.5	Statistikutveckling.....	17
1.6	Särskilda insatser, projekt eller förändringar under året.....	18
2	Vår prognosverksamhet.....	19
2.1	Konjunkturläget.....	19
2.2	Prognosprecision och avvikelseanalys.....	21
2.3	Dokumentation av prognosmetoderna.....	22
2.4	Analys av finans- och penningpolitiken och dess inriktning samt av finanspolitikens effekter.....	22
2.5	Modellutveckling.....	23
2.6	Remisser.....	23
2.7	Arbete med informationssäkerhet och avslutning av projektet Fiber.....	24
2.8	Samarbeten med Ekonomistyrningsverket och Riksgäldskontoret.....	24
3	Vår miljöekonomiska verksamhet.....	25
3.1	Stora förändringar för verksamheten under året.....	25
3.2	Forskning och analyser.....	25
3.3	Modellutveckling.....	26
3.4	Remisser.....	26
3.5	Samrådsgrupper och expertgrupper.....	27
4	Konjunkturbarometern.....	29
4.1	Konjunkturbarometerns omfattning, användning och spridning.....	29
4.2	Publicering av regional barometer.....	29
4.3	En statistikdatabas på webben.....	30
4.4	Statistikfel vid registrering av enkätsvar.....	30
5	Uppdrag.....	31
5.1	Uppdrag i regleringsbrevet.....	31
6	Kompetensförsörjning.....	37
6.1	Det allmänna läget.....	37
6.2	Kompetensutveckling.....	38
6.3	Sjukfrånvaro.....	39
6.4	Handlingsplan efter medarbetarundersökningen.....	39
6.5	Seminarier.....	39

FINANSIELL REDOVISNING

1	Resultaträkning.....	49
2	Balansräkning.....	50
3	Anslagsredovisning.....	51
4	Tilläggsupplysningar och noter.....	52
5	Sammanställning av väsentliga uppgifter.....	58

Resultatredovisning

Regleringsbrev

Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet för 2012

	Kommentar
<p>1. Prognoser och medelfristiga kalkyler för den ekonomiska utvecklingen ska vara tillförlitliga som beslutsunderlag.</p> <p>Myndigheten ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> -redovisa och kommentera prognosprecisionen, -analysera prognosavvikelser, -redovisa hur prognoserna görs tillgängliga, och -redovisa hur prognosmetoderna dokumenteras. 	<p>Se avsnitt 2.2</p> <p>Se avsnitt 2.2</p> <p>Se avsnitt 1.4</p> <p>Se avsnitt 2.3</p>
<p>I analysen av prognosavvikelserna ska myndigheten även analysera regeringens prognosavvikelser. Prognosavvikelserna ska därtill jämföras med andra prognosmakares. I samband med att myndigheten presenterar sina prognoser ska en prognosjämförelse göras med andra prognosmakare, däribland regeringen.</p>	<p>Se avsnitt 2.2</p> <p>Se avsnitt 2.1</p>
<p>2. Prognoser och medelfristiga kalkyler ska inkludera analyser av finans- och penningpolitiken och dess inriktning.</p> <p>Myndigheten ska i samband med presentation av prognoser även redovisa en modellbaserad beräkning av utvecklingen för vissa centrala variabler med en femårig prognoshorisont baserad på ett antagande om att finanspolitiken endast omfattar åtgärder som redan aviserats, föreslagits eller beslutats av riksdagen eller regeringen.</p>	<p>Se avsnitt 2.4</p>
<p>3. Den förda finanspolitikens effekter ska redovisas. Särskild tonvikt ska läggas vid hur de offentliga finanserna förhåller sig till budget- och finanspolitiska mål.</p>	<p>Se avsnitt 2.4</p>
<p>4. Myndigheten ska redogöra för och fördjupa den analys som används för att bedöma reformutrymmet med utgångspunkt från det finanspolitiska ramverket.</p>	<p>Se avsnitt 2.4</p>
<p>5. Metoder och modeller ska underhållas och utvecklas så att kvaliteten på prognoser, kalkyler och analyser kontinuerligt förbättras.</p>	<p>Se avsnitt 2.5</p>

Inom utvecklingsarbetet ska särskild vikt läggas vid utveckling av det offentlig-finansiella blocket i KIMOD eller i en liknande modell. Myndigheten ska förbättra användarvänligheten bl.a. vad gäller snabbheten och enkelheten i modellen. KIMOD ska utvecklas till att bli en kvartalsmodell, alternativt ska en liknande kvartalsmodell utvecklas. Inom utvecklingsarbetet ska även särskild vikt läggas vid utveckling av metoder och modeller för miljöekonomi.

Se avsnitt 3.3

Myndigheten ska redovisa utvecklingsinsatserna till regeringen (Finansdepartementet).

6. Myndigheten ska producera kvalificerade samhällsekonomiska analyser som förbättrar beslutsunderlaget för den svenska miljö- och klimatpolitiken. Analyserna ska omfatta miljö- och klimatpolitiska styrmedel och andra miljöekonomiska analyser av relevans.

Se avsnitt 3.2

7. Myndigheten ska i årsredovisningen redovisa volym, intäkter och kostnader avseende den miljöekonomiska enheten.

Se avsnitt 1.1 och 1.2

8. Myndigheten ska bidra till utvecklingen av den ekonomiska statistikens kvalitet, t.ex. genom att delta i olika arbetsgrupper, råd och liknande organ, samt genom att granska det statistiska underlagets kvalitet i det löpande prognos- och analysarbetet. Vid behov ska institutet föreslå utredningar och förbättringar.

Se avsnitt 1.5

9. Myndigheten ska redovisa prognoser för anslagsbelastningen avseende anslaget 1:7 Konjunkturinstitutet för 2012–2016 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna ska kommenteras såväl i förhållande till föregående prognostillfälle som till budgeten. Prognoserna ska lämnas i Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket senast den 18 januari, 22 februari, 3 maj, 30 juli och 26 oktober 2012.

Uppdrag i regleringsbrevet

Alla uppdrag redovisas i kapitel 5 och står som egna avsnittsrubriker.

Instruktion

Redovisning av uppgifter, samverkan och särskilda organ enligt Förordning (2007:759) med instruktion för Konjunkturinstitutet

Uppgifter

1 § Konjunkturinstitutet har till uppgift att

1. följa och analysera den ekonomiska utvecklingen inom och utom landet samt i anslutning till detta göra prognoser för den svenska ekonomin,	Se kapitel 2
2. följa den vetenskapliga diskussionen inom de områden som berör institutets verksamhet samt bedriva forskning i syfte att utveckla analys- och prognosmetoder,	Se kapitel 2 och 3
3. göra miljöekonomiska analyser, utvärdera den ekonomiska politikens lång- och kort-siktiga effekter på riksdagens mål för miljö- kvalitet och på en i övrigt miljömässigt hållbar utveckling, pröva olika strategier för att nå dessa mål och utveckla miljöekonomiska modeller,	Se kapitel 3
4. bistå Regeringskansliet (Finansdepartementet) med utfalls- och prognosdata för Regeringskansliets makroekonomiska verksamhet, med prognosmodeller samt med miljöekonomiska analyser,	Se kapitel 5
5. i samråd med sådana myndigheter och sammanslutningar som arbetar inom närliggande områden verka för att statistiskt material av betydelse för studiet av den ekonomiska utvecklingen samlas in och bearbetas,	Se avsnitt 1.5
6. ansvara för officiell statistik enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, och	Se kapitel 4
7. inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag samt tillhandahålla varor och tjänster.	Se avsnitt 1.3

Samverkan

2 § Myndigheten ska i arbetet med prognoser över statens inkomster och utgifter samarbeta med Ekonomistyrningsverket och bistå verket med att förklara större skillnader mellan myndigheternas prognoser.

Se avsnitt 2.8

3 § Myndigheten ska samverka med Riksgäldskontoret när det gäller prognoser över statens lånebehov.

Se avsnitt 2.8

Rådgivande organ

4 a § Vid myndigheten finns ett vetenskapligt råd. Rådet ska bistå myndigheten i frågor om metoder och relevanta modeller när det gäller myndighetens miljöekonomiska verksamhet samt den ekonomiska politikens lång- och kort-siktiga effekter på riksdagens mål för miljökvalitet och på en i övrigt miljömässigt hållbar utveckling.

Se avsnitt 3.5

Rådet består av högst sex ledamöter som ska vara erfarna akademiskt verksamma forskare. Inom rådet ska minst en av ledamöterna vara verksam inom ämnesområdet ekonomi, minst en av ledamöterna vara verksam inom ämnesområdet naturvetenskap och minst en av ledamöterna vara verksam inom ämnesområdet statskunskap. Jämn könsfördelning ska eftersträvas.

Se avsnitt 3.1

1 En översikt av myndighetens arbete 2012

Året som gick var historiskt sett både intensivt och händelserikt. För prognosavdelningen och för den miljöekonomiska verksamheten präglades arbetet av flera nya och omfattande uppdrag från regeringen, bland annat som en följd av miljö- och klimatfrågornas ökade angelägenhet. Uppdragen har levererats fortlöpande under året, flera av dem i samråd med andra myndigheter.

I maj höll Konjunkturinstitutet en stor konferens på temat ekonomisk jämställdhet. Runt 120 forskare, politiker, myndighetsrepresentanter och andra intressenter fick ta del av en nyproducerad kunskapsöversikt om ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män.

I juni redovisades en första del av uppdraget att följa upp vissa frågor relaterade till den sänkta mervärdesskatten på restaurang och catering. Initialt har Konjunkturinstitutet analyserat de kortsiktiga prisseffekterna av momssänkningen. Nästa steg i uppdraget är att utvärdera effekten på sysselsättningen i de berörda branscherna.

Det vetenskapliga råd som numera är knutet till myndigheten har varit involverat i den miljöekonomiska verksamheten. Rådet har bistått i arbetet med den första utgåvan i serien av årliga miljöekonomiska rapporter och deltog i december som expertpanel i samband med att rapporten presenterades i Rosenbad.

Medarbetarundersökningen, som genomfördes 2011, har under 2012 följts upp med handlingsplaner, både på övergripande myndighetsnivå och på enhetsnivå. Under året gjorde vi även en läsvärdes- och användarundersökning av prognosrapporten Konjunkturläget för att få en bild av hur den tas emot. Det allmänna omdömet är mycket positivt.

Konjunkturinstitutet har som en av fem pilotmyndigheter tillsammans med Statens servicecenter testat och påverkat utvecklingen av ett nytt system för e-handel och e-fakturerings. Det är glädjande att vi med vår erfarenhet utifrån en liten myndighets behov kan bidra till att utveckla ekonomiadministrativa processer inom statsförvaltningen.

I maj inföll 75-årsdagen av Konjunkturinstitutets bildande. Mats Dillén är sedan sex år myndighetens generaldirektör. Regeringen förlängde under 2012 hans förordnande med ytterligare tre år, till och med januari 2016.

1.1 Kostnader och intäkter

Av tabell 1 framgår verksamhetens kostnader och intäkter de senaste tre åren enligt resultaträkningen.

Tabell 1 Kostnader och intäkter, uppdelade på prognosverksamhet (inklusive barometerverksamhet) och miljöekonomisk verksamhet

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Prognosverksamhet			
Kostnader	54 356	52 589	52 878
Intäkter, anslag	48 534	47 035	46 401
Intäkter, övrigt	5 876	6 151	5 820
Miljöekonomisk verksamhet			
Kostnader	6 680	7 139	8 911
Intäkter, anslag	3 511	4 752	8 407
Intäkter, övrigt	2 954	1 943	887
Totala kostnader och intäkter			
Kostnader	61 036	59 728	61 789
Intäkter, anslag	52 045	51 787	54 808
Intäkter, övrigt	8 830	8 094	6 707

Fördelningen av verksamhetens kostnader åren 2010–2012 visas i tabell 2.

Tabell 2 Verksamhetens kostnader som fördelad andel av total kostnad åren 2010–2012

Tusental kronor och procent

	2010		2011		2012	
Kostnader för personal	46 085	75,5%	45 387	76,0%	47 389	76,7%
Kostnader för lokaler	6 808	11,2%	6 561	11,0%	6 343	10,3%
Övriga driftkostnader	7 539	12,4%	7 258	12,2%	7 496	12,1%
Finansiella kostnader	6	0,0%	17	0,0%	18	0,0%
Avskrivningar och nedskrivningar	598	1,0%	506	0,8%	544	0,9%
Summa	61 036		59 729		61 789	

Vi kan konstatera att personalkostnadernas andel av de totala kostnaderna har fortsatt att öka, medan lokalkostnadernas andel har minskat. Övriga driftkostnaders andel är i stort sett oförändrad.

Sedan september 2010 har vi minskat vår lokalyta och därmed har kostnaderna för lokaler minskat. Vi hyr även ut lokaler till Finanspolitiska rådet och har intäkter från detta. Genom samutnyttjandet av lokaler får vi ned vår hyreskostnad. Hyresintäkterna från Finanspolitiska rådet var 475 900 kronor år 2012. Intäkterna redovisas i tabell 1, under Totala kostnader och intäkter, posten Intäkter övrigt.

1.2 Verksamhetens tre delar

Konjunkturinstitutets kärnverksamhet består av tre delar: prognos, miljöekonomi och konjunkturbarometer.

I prognosverksamheten ingår, förutom prognoser, också analyser och forskning. På området miljöekonomi bedriver vi forskning och utför uppdrag från regeringen och andra myndigheter. Vår årliga statistikproduktion omfattar tolv utgåvor av Konjunk-

turbarometern som består av undersökningarna företagsbarometern och hushållsbarometern.

Vi har från och med 2012 mer detaljerade prestationstabeller i årsredovisningen (tabell 3 och 4) där en redovisning av våra övriga regeringsuppdrag samt remisser nu finns med.

Detta påverkar redovisningen av antalet prestationer (volym) och kostnader jämfört med tidigare år under rubrikerna Konjunkturanalyser, Miljöekonomiska analyser, Modell- och metodutveckling samt den nya rubriken Övriga regeringsuppdrag. Vi har gjort samma fördelning för prognosverksamheten och för den miljöekonomiska verksamheten.

I kostnader för Konjunkturbarometern ingår kostnader för enkät till hushållen som utförs av ett externt företag, vilket inte redovisats tidigare.

I tabell 3 redovisas kostnader och volymer (antal publikationer) för olika prestationer framtagna inom prognosavdelningen och Konjunkturbarometern.

Volymerna fördelas på prestationer enligt följande principer:

- Konjunkturläget och alla fördjupningar i Konjunkturläget redovisas under Konjunkturanalyser.
- Specialstudier och fördjupnings-pm som har producerats endast med anledning av särskilt nämnda mål, återrapporteringskrav eller uppdrag i regleringsbrevet redovisas under Övriga regeringsuppdrag. Här redovisas också Lönebildningsrapporten och dess fördjupningar.
- Specialstudier och fördjupnings-pm som inte har producerats endast med anledning av särskilt nämnda mål, återrapporteringskrav eller uppdrag i regleringsbrevet och som avser modell- och metodutveckling, inklusive forskning avsedd för vetenskaplig publicering, redovisas under Modell- och metodutveckling.
- Övriga specialstudier och fördjupnings-pm redovisas under Konjunkturanalyser.
- Working paper redovisas normalt under Modell- och metodutveckling (även om resultaten används i exempelvis Lönebildningsrapporten). Ett working paper som har producerats endast med anledning av särskilt nämnda mål, återrapporteringskrav eller uppdrag i regleringsbrevet redovisas dock normalt under Övriga regeringsuppdrag.
- De remisser som vi redovisat synpunkter på återfinns under tabellrubriken Remisser. I de fall två enheter eller avdelningar har arbetat med ett remissvar redovisas en halv prestation för vardera avdelningen eller enheten. En fullständig förteckning över samtliga remisser som vi har besvarat återfinns i bilaga 2, Publicerat under året.
- Konjunkturbarometern, med företagets och hushållens syn på den svenska ekonomin, publiceras varje månad.

Tabell 3 Kostnader fördelade på prestationer för prognosavdelningen och Konjunkturbarometern

Antal publikationer och tusental kronor

	2010		2011		2012	
	Volym	Kostnad	Volym	Kostnad	Volym	Kostnad
Konjunkturanalyser	23	34 708	21	33 755	28	29 957
Modell- och metodutveckling	5	5 711	1	4 760	3	4 876
Övriga regeringsuppdrag	2	3 166	3	3 879	6,5	7 365
Remisser	8	879	9	433	6	249
Konjunkturbarometer	12	7 422	12	6 952	12	7 308

Volym i form av antal rapporter och fördjupningar är naturligtvis ett prestationsmått med stora begränsningar. För att belysa kvaliteten i produktionen måste kompletterande information användas. Vissa kvalitetsaspekter belyses i avsnitt 2.2, där vi diskuterar prognosernas precision.

Det går också att använda den läsvärdes- och användarundersökning som vi genomförde för Konjunkturläget under 2012 för att komplettera bilden. Det samlade intrycket av undersökningsresultatet är att Konjunkturläget är en mycket uppskattad rapport (se vidare avsnitt 2.1). Vi planerar att följa upp undersökningen med några års mellanrum för att få en bild av hur dessa kvalitetsaspekter utvecklas över tiden.

I tabell 4 redovisas kostnader och volymer (antal publikationer) för olika prestationer framtagna inom den miljöekonomiska verksamheten.

Volymerna fördelas på prestationer enligt följande principer:

- Årliga rapporten Miljö, ekonomi och politik och alla fördjupningar i den rapporten redovisas under Övriga regeringsuppdrag.
- Specialstudier och fördjupnings-pm som har producerats endast med anledning av särskilt nämnda mål, återrapporteringskrav eller uppdrag i regleringsbrevet redovisas under Övriga regeringsuppdrag.
- Working paper, specialstudier, fördjupnings-pm och interna pm som inte har producerats endast med anledning av särskilt nämnda mål, återrapporteringskrav eller uppdrag i regleringsbrevet och som avser miljöekonomisk analys, inklusive forskning avsedd för vetenskaplig publicering och vetenskapliga artiklar och debattartiklar, redovisas under Miljöekonomiska analyser.
- Working paper, specialstudier och fördjupnings- pm och interna pm som inte har producerats endast med anledning av särskilt nämnda mål, återrapporteringskrav eller uppdrag i regleringsbrevet och som avser modell- och metodutveckling, inklusive forskning avsedd för vetenskaplig publicering och vetenskapliga artiklar, redovisas under Modell- och metodutveckling.

Tabell 4 Kostnader fördelade på prestationer för miljöekonomiska enheten

Antal publikationer och tusental kronor

	2010		2011		2012	
	Volym	Kostnad	Volym	Kostnad	Volym	Kostnad
Miljöekonomiska analyser	12	4 475	10	5 042	5	3 132
Modell- och metodutveckling	2	1 002	3	1 210	1	433
Remisser	1	134	5	303	1,5	41
Övriga regeringsuppdrag	2	1 069	0	168	10,5	5 305

1.3 Avgiftsfinansierad verksamhet

Den avgiftsfinansierade verksamheten har under 2012 bland annat inkluderat följande uppdrag:

- Konjunkturinstitutet har tillsammans med Finansdepartementet arbetat med uppbyggnad av datasystem på departementets prognosenhet.
- Vi har beräknat alternativa makroekonomiska scenarier åt Finanspolitiska rådet.
- Till statsrådets kansli i Finland har vi tagit fram en rapport om utvecklingen av konkurrenskraft och export i Sverige och Finland åren 1990–2011.
- Vi har, liksom under flera tidigare år, bistått Finanspolitiska rådet med administrativt stöd och Arbetsgivarverket med vaktmästeritjänster.
- Leveranser av data till externa användare har också varit ett återkommande uppdrag.
- Till Strålsäkerhetsmyndigheten har vi gjort en makroekonomisk analys av kostnader kopplade till det svenska kärnavfallsprogrammet.

Tabell 5 Avgiftsbelagd verksamhet

Tusental kronor

	Ingående saldo	Utfall	Intäkter	Kostnader	Ingående saldo
	2011-01-01	2011	2012	2012	2013-01-01
Försäljning av statistik och statistiktjänster	1 557	213	227	-593	1 404
Expertuppdrag	616	-63	1 858	-1 836	575
Användarstöd och kurser	-101	2	168	-97	-28
Summa	2 072	152	2 253	-2 526	1 951

ERSÄTTNINGSKRAV FRÅN ENSKILD KUND

Under 2011 tog Konjunkturinstitutet emot ett krav från en enskild kund som köper data av oss. Kunden krävde retroaktiv ersättning från 2005 till 1 juli 2011 för avgifter som denna ansåg varit för höga.

Vi bestred kravet och hänvisade till Justitiekanslern, JK, som i förekommande fall handlägger utomobligatoriska skadeståndsanspråk i den mån de grundas på påståenden om överträdelse av EU-rätten.

JK handlade ärendet under 2012 och beslutade den 22 januari 2013 att avslå företagets anspråk.

1.4 Så når vi ut med vår verksamhet

Konjunkturinstitutet jobbar aktivt med att sprida och tillgängliggöra prognoser, forskning och analyser. Det gör vi genom publikationer, seminarier och presentationer, samt genom presskonferenser och täta kontakter med media.

VÅRA PUBLIKATIONER

Vi publicerar årligen fyra prognosrapporter med analys av det ekonomiska läget, tolv konjunkturbarometrar som visar företagets och hushållens syn på den egna ekonomin och svensk ekonomi, en lönebildningsrapport med analys av de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen, samt en miljöekonomisk rapport om miljöpolitikens samhällsekonomiska aspekter.

I vissa av rapporterna ingår olika fördjupningar som är studier av områden som Konjunkturinstitutet anser särskilt behöver belysas. Utöver detta publicerar vi rapporter i serierna Specialstudier och Working paper och i en pm-serie. Se även listan över allt vårt publicerade material i bilaga 2, Publicerat under året.

Vi arbetar aktivt med att öka spridningen av analyserna och med att förbättra pedagogiken och språket i våra publikationer. De flesta publikationer finns i tryckt version och alla kan laddas ner från vår webbplats. Delar av materialet är även tillgängligt på engelska.

Prognoser och analyser skickas också till centrala målgrupper som riksdag, regering, svenska och internationella analysinstitut, massmedier samt till prenumeranter inom privat och offentlig sektor.

PRESENTATIONER AV VÅRT ARBETE

Under det gångna året har vi hållit nio presskonferenser och två seminarier där även medier har varit inbjudna. Presskonferenserna har hållits i samband med publicering av rapporterna Konjunkturläget, Lönebildningsrapporten och kvartalsbarometrarna. På presskonferenserna medverkar vanligtvis de större dagstidningarnas ekonomiskribenter och ledarskribenter samt TT och flera av nyhetsbyråerna. Radio och teve, främst SR, SVT och TV4, brukar också närvara.

I samband med prognoserna och Lönebildningsrapporten bjuder vi också in berörda myndigheter, departement, organisationer och företag för en särskild presentation där de har möjlighet att ställa mer detaljerade frågor. Under 2012 höll vi fem sådana träffar.

Våra rapporter presenteras ofta även på Finansdepartementet, Arbetsmarknadsdepartementet, Miljödepartementet, och ibland för finansutskottet och arbetsmarknadsutskottet.

Utöver detta presenterar medarbetare prognoserna och rapporterna på externa konferenser och seminarier. Bland annat har prognosavdelningens forskningschef med-

verket hos Medlingsinstitutet, och chefen för den miljöekonomiska enheten har medverkat på en konferens i Naturvårdsverkets regi.

Under 2012 arrangerade vi en stor konferens inom jämställdhetsområdet och ett välbesökt seminarium inom miljöekonomi. Konferensen inom jämställdhetsområdet hölls den 2 maj på Norra Latin i Stockholm. Svenska och internationella forskare presenterade studier inom jämställdhet. Totalt deltog 120 personer: forskare, politiker, tjänstemän från myndigheter, kommuner och landsting, samt arbetsmarknadens parter. Samtidigt presenterades specialstudien ”Ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män – en kunskapsöversikt” (Specialstudie nr 31).

Den 6 december höll vi ett seminarium på Rosenbad i samband med att vår årliga rapport inom miljöområdet ”Miljö, ekonomi och politik 2012” presenterades. Föredragande var vår forskningschef Eva Samakovlis och opponert Sven Hunhammar från Naturskyddsföreningen. I panelen satt det vetenskapliga råd som är knutet till vår miljöekonomiska verksamhet. Åhörare var ett 80-tal tjänstemän från regeringskansliet och myndigheter samt politiker och branschföreträdare.

DATA PÅ VÅR WEBBPLATS

Som ett komplement till rapporterna Konjunkturbarometern och Konjunkturläget finns omfattande datamaterial tillgängligt på vår webbplats. Användare kan där hämta data till rapporternas diagram och längre tidsserier för ett stort antal variabler.

Datamaterialen uppdateras varje gång vi publicerar rapporterna (se vidare avsnitt 2.1). Under 2012 har vi arbetat med att ytterligare förbättra tillgängligheten till Konjunkturbarometerns datamaterial (se vidare avsnitt 4.3).

1.5 Statistikutveckling

Att bidra till utvecklingen av den ekonomiska statistiken är ett viktigt arbete för Konjunkturinstitutet. Dels är detta ett av målen i vårt regleringsbrev, dels är ekonomisk statistik av hög kvalitet en nödvändig förutsättning för att vi ska kunna uppnå andra centrala mål för verksamheten.

En viktig del av vårt bidrag till kvalitetsarbetet är den löpande diskussionen mellan Konjunkturinstitutet och olika statistikproducenter, som ingår i själva prognos- och analysarbetet.

ANVÄNDARRÅD, NÄMNDER OCH REFERENSGRUPPER

Under 2012 har vi deltagit aktivt i ett antal grupper i syfte att utveckla den ekonomiska statistikens kvalitet och för att bidra till att relevant statistik samlas in. Bland de permanenta grupper vid Statistiska centralbyrån, SCB, där vi har deltagit under året finns Användarrådet för ekonomisk statistik, Användarrådet för arbetsmarknadsstatistik, Användarrådet för statistik över miljö och miljöräkenskaper, Nämnden för konsumentprisindex och Nämnden för nationalräkenskaper och arbetskraftsundersökning.

Vi sitter också med i SCB:s insynsråd och i användarrådet för Finansräkenskaperna på Finansinspektionen.

Konjunkturinstitutet deltar också ofta i referensgrupper för utvecklingsprojekt, olika möten för diskussioner om statistikutveckling samt informella diskussioner med statistikproducenter och statistik användare.

EGEN STATISTIKUTVECKLING

Konjunkturinstitutet bidrar vidare till måluppfyllelsen genom eget utvecklingsarbete. Bland annat beräknar och publicerar vi löpande ett så kallat konjunkturjusterat mått på den offentliga sektorns finansiella sparande, ett produktionsgap och växelkursindexet KIX. Dessa mått är centrala vid bedömningen av utvecklingen av finans- respektive penningpolitiken.

Vi är också ansvarig myndighet för undersökningen Konjunkturbarometern hushåll (Hushållens inköpsplaner) som ingår i Sveriges officiella statistik. Mot bakgrund av den finansiella krisen har Konjunkturbarometern sedan 2009 utökats med fler frågor. Vi har dels frågat om företagets finansieringssituation, dels om hushållens förväntningar på utvecklingen av löner och bostadsräntor.

Att komplettera den permanenta frågeuppsättningen i Konjunkturbarometern med fler frågor under en begränsad tid är ett sätt att öka den ekonomiska statistikens användbarhet som underlag för prognoser, analyser och beslut. Mer om Konjunkturbarometern i kapitel 4.

1.6 Särskilda insatser, projekt eller förändringar under året

Prognosavdelningens projekt för förbättrad informationssäkerhet i beräkningsarbetet, Fiber, har avslutats under året. Se vidare avsnitt 2.7.

2 Vår prognosverksamhet

Konjunkturinstitutet har i uppdrag att göra tillförlitliga prognoser för den makroekonomiska utvecklingen som kan användas som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken. Vi publicerar våra prognoser för svensk och internationell ekonomi fyra gånger per år i rapportserien Konjunkturläget. I dessa rapporter motiveras och beskrivs prognoserna ingående.

Vi redovisar regelbundet också konsekvenskalkyler för prognoserna med andra förutsättningar (alternativa scenarier). Under 2012 publicerade vi också en partiell prognosuppdatering i Lönebildningsrapporten.

2.1 Konjunkturläget

Rapporten Konjunkturläget har följt samma struktur som föregående år. En mindre förändring är att prognosrevideringarna nu beskrivs kortfattat sist i sammanfattningen i stället för som tidigare i ett särskilt kapitel.

POSITIVA OMDÖMEN OM KONJUNKURLÄGET

Under april 2012 genomfördes en läsvärdes- och användarundersökning för rapportserien Konjunkturläget. Undersökningen vände sig till en primärmålgrupp om 20 personer som valts ut av Konjunkturinstitutet och en sekundärmålgrupp om 100 personer som dragits från prenumerantregistret. Den innehöll både en kvantitativ del och en kvalitativ del där primärgruppen intervjuades.

Det sammantagna intrycket av undersökningen är att Konjunkturläget är en mycket uppskattad och högt värderad rapport. Några förbättringsområden som uttrycks är att rapporten kan upplevas som alltför omfattande, att den grafiska utformningen kan förbättras och att vissa läsare efterfrågar mer innehåll och andra djupare analys. Exempelvis efterfrågas fler analyser av arbetsmarknadsfrågor och finansmarknadens påverkan på ekonomin av en relativt stor del av de intervjuade.

Hitills har vår slutsats varit att det inte är motiverat med någon större förändring av utformningen av Konjunkturläget, men ett arbete har påbörjats som sannolikt kommer att resultera i smärre förändringar under 2013.

Utöver det återkommande prognosmaterialet har Konjunkturläget innehållit 18 fördjupningar (se bilaga 2).

Varje gång vi publicerar Konjunkturläget publicerar vi också kompletterande material på vår webbplats. Där återfinns datafiler med längre tidsserier för ett stort antal variabler, data till de diagram som finns med i den aktuella rapporten och medelfristiga prognoser med 10-årig prognoshorisont. Där finns också presentationsmaterial från våra presskonferenser.

Dessutom publicerar vi på webben en jämförande översikt över ett antal olika prognosinstituts prognoser för Sverige som uppdateras varje gång vi eller något annat av de ingående instituten publicerar en ny prognos.

SVAGARE EKONOMISK UTVECKLING ÄN VÄNTAT 2012

BNP-tillväxten 2012 blev svagare än i prognoserna från första halvan av 2011 (se tabell 6).¹ Under våren 2011 var tillväxten i den svenska ekonomin stark och konjunkturåterhämtningen i omvärlden fortsatte. Prognoserna för 2012 var då fortsatt hög BNP-tillväxt och fallande arbetslöshet. När statsskuldskrisen i euroområdet eskalerade under sommaren försämrades utsikterna påtagligt och tillväxtprognoserna reviderades ner. Sysselsättningsprognosen fick också justeras ned. Samtidigt ökade utbudet av arbetskraft överraskande mycket, så prognosen för arbetslösheten fick revideras upp även av denna anledning.

Med den svagare tillväxten och sysselsättningen försvagas även de offentliga finanserna och prognosen för det offentligfinansiella sparandet 2012 har reviderats ner från ett litet överskott till ett litet underskott.

Tabell 6 Konjunkturinstitutets prognoser för 2012

Årlig procentuell förändring och årsgenomsnitt

	Mars 2011	Juni 2011	Aug 2011	Dec 2011	Mars 2012	Juni 2012	Aug 2012	Dec 2012	Utfall
BNP	3,1	2,9	1,9	0,6	0,4	0,7	1,3	0,9	-
Bytesbalans ¹	5,7	5,7	6,1	7,6	6,9	6,5	6,9	6,9	-
Offentligt finansiellt sparande ¹	0,4	0,5	0,3	-0,4	-0,4	-0,1	-0,3	-0,5	-
Sysselsättning ²	1,1	1,0	0,6	0,1	-0,1	0,3	0,4	0,6	0,6
Arbetslöshet ^{2,3}	6,9	7,2	7,5	7,8	7,7	7,5	7,6	7,7	7,7
Timlön, näringslivet	3,3	3,3	3,2	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	-
Produktivitet i näringslivet	2,5	2,1	1,5	1,1	0,6	0,3	1,8	1,3	-
KPI-inflation	2,2	2,4	1,9	1,1	1,5	1,2	1,1	0,9	0,9
KPIF-inflation	1,3	1,6	1,3	1,2	1,4	1,1	1,1	1,0	1,0
Reporänta, årsslut	3,00	3,00	2,25	0,75	1,50	1,50	1,00	1,00	1,00
Tioårig statsobligationsränta	4,1	3,9	2,9	2,0	2,1	1,8	1,7	1,6	1,6
Kronindex (KIX)	104,6	105,2	106,4	107,9	106,8	108,0	105,4	106,1	106,1

¹ Procent av BNP.

² Prognoser för sysselsättning och arbetslöshet 2012 gjorda till och med mars 2011 avser åldersgruppen 16–64 år. Prognoser därefter, liksom utfall för 2012, avser åldersgruppen 15–74 år.

³ Procent av arbetskraften.

Anm.: I utfallskolumnen redovisas utfall publicerade i januari 2013. För variabler markerade med streck i utfallskolumnen finns ännu inget utfall för 2012.

Källor: SCB, Medlingsinstitutet, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

Löneutvecklingen i näringslivet har blivit som förväntat, men inflationen har varit lägre under 2012 än vad som förutsågs 2011. Det beror både på att konjunkturavmattningen har dämpat prisutvecklingen generellt och att energipriserna har fallit tillbaka under 2012 till följd av ökat utbud av vattenkraft.

Sedan december 2011 bedöms prognoserna för de mest centrala variablerna i den ekonomiska utvecklingen ha varit träffsäkra. Under första halvan av 2012 överraskades vi och de flesta andra bedömare av starkare BNP-tillväxt än väntat. Även sysselsättningen utvecklades bättre än väntat. Riksbanken signalerade bland annat

¹ Det bör noteras att utfall för nationalräkenskaper och lönestatistik i dagsläget bara finns tillgängligt till och med tredje kvartalet 2012. Där utfall saknas kommenteras i detta avsnitt avvikelser från decemberprognosen som betraktas som en god indikator på utfallet.

därför att den inte avsåg sänka reporäntan. Men när avmattningen i den svenska ekonomin blev alltmer påtaglig under hösten sänktes prognosen för reporäntan, vilket visade sig vara en korrekt bedömning.

2.2 Prognosprecision och avvikelseanalys

PROGNOSFELSANALYS

Varje år innehåller marsutgåvan av Konjunkturläget ett särskilt kapitel där vi jämför våra prognoser med andra instituts och regeringens prognoser. Analysen i Konjunkturläget mars 2012 avsåg både prognoser för 2011 och de genomsnittliga prognosavvikelserna under en längre period.

När man analyserar prognosprecision måste man ta hänsyn till hur svårt det är att göra prognoser. Vissa variabler är svårare att prognostisera och utvecklingen vissa år är svårare att förutse än andra. Dessa problem kan hanteras genom att studera genomsnittlig prognosprecision under flera år och genom att jämföra med andra prognosinstitut.

Den svenska ekonomins utveckling var mer normal 2011 än 2010. Som framgår i tabell 7 är medelabsolutfelet för BNP 2011 mindre än genomsnittet för 1997–2011 för både Konjunkturinstitutets, regeringens och medelvärdet av övriga prognosinstituts prognoser. Prognoserna för 2011 hade med andra ord generellt högre precision än genomsnittet för prognoserna perioden 1997–2011.

När det gäller arbetslösheten antyder medelabsolutfelet för 2011 att prognosförutsättningarna var jämförbara med perioden 1997–2011. Den faktiska utvecklingen på arbetsmarknaden 2011 var starkare än prognostiserat och arbetsmarknaden drabbades inte av den höga arbetslöshet som inledningsvis väntades.

Konjunkturinstitutets inflationsprognoser för 2011 präglas av relativt stora prognosfel.

Tabell 7 Genomsnittliga absoluta prognosfel för 2011 samt 1997–2011

Procentenheter

	2011			1997-2011		
	KI	Regeringen	Medelvärde ¹	KI	Regeringen	Medelvärde ¹
BNP	0,40	0,28	0,81	1,15	1,21	1,44
KPI-inflation	0,75	0,85	0,63	0,48	0,53	0,62
Arbetslöshet	0,60	0,50	0,64	0,52	0,56	0,61

¹ Anger medelvärdet av genomsnittliga absoluta prognosfel från sju svenska prognosinstitut (där KI och regeringen inte inkluderats), se Konjunkturläget mars 2012, tabell 53, 54, 55.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Det är vanskligt att utvärdera prognosernas tillförlitlighet baserat på precisionen ett enskilt år. Prognosfelet påverkas i stor utsträckning av slumpartade faktorer. Sett över en längre period, 1997–2011, är Konjunkturinstitutets prognoser något bättre än genomsnittet för övriga prognosinstitut, se tabell 7. Regeringens prognoser ligger i precision mellan de från Konjunkturinstitutet och genomsnittet. Skillnaderna är

dock små och kan påverkas av antalet publicerade prognoser för respektive institut och när på året de har publicerats.

2.3 Dokumentation av prognosmetoderna

Prognosmetoderna dokumenteras på flera olika sätt. När vi utvecklar nya modeller eller när befintliga modeller genomgår större revideringar beskriver vi utvecklingsarbetet i interna seminarieunderlag, interna pm eller externt publicerade working paper. De modeller och beräkningsrutiner som används i prognosproduktionen dokumenteras i instruktioner för respektive prognosområde. Dessa dokumentationer uppdateras löpande av respektive områdesansvarig. Inom ramen för Fiberprojektet som avslutades under 2012 (se avsnitt 2.7) har vi tagit fram nya mallar och rutiner för dokumentation av prognosområden.

2.4 Analys av finans- och penningpolitiken och dess inriktning samt av finanspolitikens effekter

Konjunkturinstitutet bedömer löpande finanspolitikens inriktning, det vill säga finanspolitikens effekter på resursutnyttjandet i ekonomin. Vi följer också upp hur finanspolitiken förhåller sig till dels reglerna i det finanspolitiska ramverket, dels EU:s stabilitets- och tillväxtpakt. En del i denna analys är att beräkna det så kallade reformutrymmet. Under 2012 utvecklades en alternativ version av beräkningsmodellen (FIMO) som används för att kvantifiera reformutrymmet. Resultaten av dessa analyser redovisar vi tillsammans med prognoserna för de offentliga finanserna i Konjunkturläget.

Vi gör återkommande bedömningar av penningpolitiken med utgångspunkt i våra prognoser för svensk ekonomi. Prognoser för reporäntan och analyser av hur penningpolitiken förhåller sig till inflationsmålet och målet om ett stabilt resursutnyttjande redovisas i Konjunkturläget.

För att makroprognoserna ska bli så träffsäkra som möjligt gör Konjunkturinstitutet prognoser över framtida (ännu ej fattade) finanspolitiska beslut. Regeringen och Ekonomistyrningsverket baserar sina makroprognoser endast på fattade (ej framtida) finanspolitiska beslut. För att kunna jämföra makroprognoser mellan Konjunkturinstitutet, regeringen och Ekonomistyrningsverket har vi tagit fram en modellbaserad metod som möjliggör en prognosjämförelse som endast baseras på fattade finanspolitiska beslut. Denna metod beskrivs i fördjupnings-pm nr. 9, Modellbaserad prognos 2012–2015 vid oförändrade regler inom finanspolitiken. Den modellbaserade metoden innebär också att de makroekonomiska effekterna av de framtida finanspolitiska besluten som ingår i Konjunkturinstitutets prognos beräknas. Resultaten av beräkningarna publiceras på vår webbplats vid varje prognostillfälle.

2.5 Modellutveckling

En kortfattad beskrivning av de större modeller som används i prognosverksamheten återfinns i bilaga 1, Centrala modeller i vår verksamhet.

NY STRUKTUR FÖR MODELLUTVÄRDERING

I prognosavdelningens löpande arbete är modellutveckling av partiella prognosmodeller en central del. I syfte att förbättra och effektivisera framtagandet av sådana modeller har en gemensam programkod för modellutvärdering tagits fram. Denna möjliggör en utvärdering av modeller baserat på så kallade realtidsdata, det vill säga sådana data som fanns tillgängliga vid prognostillfället. Pm-mallar för utvärdering av både KI- och modellprognoser har tagits fram.

UTVECKLING AV NYA PROGNOSEMODELLER

Vi har också fortsatt arbetet med att ta fram en ny klass av prognosmodeller med variabla koefficienter, med inspiration från den teoretiska learning-litteraturen. Medan resultaten för att prognostisera inflation är goda förefaller denna ansats inte förbättra prognoserna för arbetslöshet. Inom detta område publicerades under 2012 working paper nr. 126, "Forecasting Inflation Using Constant Gain Least Squares".

KVARTALSBASERAD KIMOD

Den kvartalsbaserade modellen KIMOD har färdigställts och testats under året. Den kommer att tas i bruk i samband med marsprognosen 2013. I anknytning till detta arbete har en ny infrastruktur inklusive datahantering till och från modellen tagits fram. Arbetet med att empiriskt förankra kvartalsmodellens egenskaper har inletts.

FIMO

Vi har färdigställt en alternativ version av modellen FIMO som togs i bruk i juni-prognosen 2012. Modellen räknar fram finansiellt sparande i samtliga sektorer i ekonomin (offentlig sektor, hushåll, företag och utland). Modellen har en högre aggregeringsnivå och en mer överskådlig struktur. Under 2013 kommer vi att dokumentera modellen och metoden.

2.6 Remisser

Vi har under 2012 besvarat totalt 14 remisser som berört prognosverksamheten (se bilaga 2 för en fullständig lista över Konjunkturinstitutets remissvar 2012).

I sju av fallen har vi avstått från att redovisa några synpunkter. De återstående sju remisser som berört prognosverksamheten, samtliga från regeringen, är:

- Betänkandet Spara i goda tider – för en stabil kommunal verksamhet
- Promemorian Effektivare ränteavdragsbegränsningar
- Promemorian Vissa skattefrågor inför budgetpropositionen för 2013
- Statskontorets rapport Rätt ersättning till rättsliga biträden – En översyn av beräkningsmodellen för timkostnadsnormen

- Betänkandet Kvalitetssäkring av forskning och utveckling vid statliga myndigheter
- Delbetänkandet Längre liv, längre arbetsliv
- Fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom ekonomiska och monetära unionen.

2.7 Arbetet med informationssäkerhet och avslutning av projektet Fiber

Projektet för förbättrad informationssäkerhet i beräkningsarbetet, Fiber, avslutades under våren 2012. Projektet, som startades hösten 2010 och bedrevs mest intensivt under 2011, syftade främst till att förbättra informationssäkerheten inom beräkningsarbetet i prognosverksamheten. I projektet har bland annat ingått insatser för att standardisera och uppdatera interna centrala styrdokument, för att se över och standardisera programmeringen av de operativa prognosystemen och för att förbättra dokumentationen av systemen. I stort sett alla system som ingår i den operativa beräkningskedjan av kortsiktsprognoser har setts över och dokumenterats.

Efter Fiber-projektets avslutning har arbetet med att säkra och effektivisera beräkningarna fortsatt, dels i den löpande verksamheten, dels inom ramen för det byte av huvudberäkningsprogramvara som påbörjades under 2012.

2.8 Samarbeten med Ekonomistyrningsverket och Riksgäldskontoret

Under året har vi samarbetat med Ekonomistyrningsverket i frågor som rör myndigheternas prognoser. Vi har också löpande samverkat med Riksgäldskontoret i frågor som rör prognoser över statens lånebehov.

3 Vår miljöekonomiska verksamhet

Målet för vår miljöekonomiska verksamhet är att producera samhällsekonomiska analyser som förbättrar beslutsunderlaget för svensk miljö- och klimatpolitik. Resultatet från det miljöekonomiska arbetet har under 2012 publicerats i serierna Miljö, ekonomi och politik, Specialstudier och i vår pm-serie. Arbetet har också publicerats externt i två internationella tidskrifter.

3.1 Stora förändringar för verksamheten under året

På grund av miljö- och klimatfrågornas ökande angelägenhet har trycket på vår miljöekonomiska verksamhet ökat kraftigt de senaste åren. Under 2009 kom tre utredningar som pekade på ökat ansvarsområde och ökade resurser för Konjunkturinstitutets miljöekonomiska enhet (Statskontoret, 2009; SOU 2009:31; SOU 2009:83).

Ett resultat av dessa utredningar är att uppgifter i vår instruktion har skrivits om. En ny uppgift är att det ska knytas ett vetenskapligt råd till vår miljöekonomiska verksamhet. Rådet tillsattes under inledningen av 2012 och består av sex forskare från universiteten, i huvudsak professorer. Av dessa är fyra nationalekonomer, en statsvetare och en är naturvetare. Hälften av rådets medlemmar är kvinnor. Vidare har vi i regleringsbrevet fått ett nytt uppdrag att i samråd med Naturvårdsverket ta fram en årlig rapport om miljöpolitikens samhällsekonomiska aspekter.

3.2 Forskning och analyser

En av de viktigaste frågorna för svensk miljöpolitik är utformningen av klimatpolitiken. Hur klimatpolitiken ska utformas var också temat för den första årliga miljöekonomiska rapporten (Miljö, ekonomi och politik 2012). Analysen visade bland annat att klimatmålet till 2020 nås, men till 2030 behöver utsläppen minska kraftigt, och att vägen efter 2020 kräver skärpta, kostnadseffektiva styrmedel och snabb teknikutveckling. Rapporten publicerades och presenterades på ett seminarium i Rosenbad (läs mer om seminariet i avsnitt 1.4).

På uppdrag av regeringen har interaktionen mellan olika mål i klimat- och energipolitiken analyserats. Analysen visade att mål för förnybar energi och energieffektivisering fördyrar klimatpolitiken (dnr. 13-26-12). Under året publicerades analysen av klimat- och energiskattepaketet som utfördes 2011 på uppdrag av Riksrevisionen (för djupnings-pm nr. 10 "Samhällsekonomiska effekter av energi- och koldioxid-skatteförändringar som beslutades av riksdagen 2009").

Med anledning av den diskussion som förts om en ambitionshöjning av EU:s klimatmål har vi bistått Finansdepartementet med analyser av långsiktiga effekter av olika antaganden om priser på utsläppsrätter och elpriser (dnr. 13-30-12).

Klimatfrågan och höga energipriser har fört energieffektivisering högt upp på den politiska agendan i både EU och Sverige. Under året har vi analyserat den så kallade återtagningseffekten i svensk industri, det vill säga att energieffektivisering stimulerar

den långsiktiga energiefterfrågan vilket motverkar den initiala efterfrågeminskningen (Fördjupning 3 och 4 i Miljö, ekonomi och politik 2012).

En viktig del i klimatpolitiken är klimatanpassning. Två analyser till det slutrapporterade forskningsprogrammet, som syftade till att ta fram verktyg som kan hjälpa samhällsplanerare och beslutsfattare att vidta klimatanpassningsåtgärder, har publicerats i en internationell tidskrift (*Local Environment*, vol. 17, nr. 6-7) och i ett pm (2012:03, ”Ekonomisk värdering av liv och hälsa”).

På uppdrag av regeringen har ett ekonomiskt långsiktsscenario till år 2035 utarbetats i samarbete med prognosavdelningen (Specialstudie nr. 30 ”Sveriges ekonomi – ett långsiktsscenario fram till år 2035”). På regeringens uppdrag har vi också analyserat vilken miljöekonomisk relaterad statistik som behövs för forskning kring miljöekonomiskt relaterade frågor (fördjupnings-pm nr. 14, ”Statistik för miljöekonomisk analys – Behov, kvalitet och tillgänglighet”).

3.3 Modellutveckling

Sedan 2011 deltar Konjunkturinstitutet i ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt som syftar till att förbättra Energimyndighetens energiprognoser. Arbetet innebär att länka Konjunkturinstitutets allmänjämviktsmodell EMEC till Chalmers energisystemmodell TIMES. Projektet, som har resulterat i en mjuklänkning mellan modellerna har slutrapporterats under 2012 (Specialstudie nr. 32 ”Mjuklänkning mellan EMEC och TIMES-Sweden”).

På uppdrag av regeringen har vi analyserat hur EMEC-modellen kan utvecklas och göras allmänt tillgänglig (Fördjupnings-pm nr. 15 ”Frågor rörande EMEC:s tillgänglighet och förbättringsmöjligheter”). Läs mer om modellen i bilaga 1.

För att kunna analysera energipolitiska förslag på ett mer tillfredsställande sätt har ett projekt som syftar till en förbättrad representation av elproduktionen inletts. Arbetet med att ta fram en ny modellbeskrivning har också påbörjats.

3.4 Remisser

Den miljöekonomiska enheten har under året svarat på tolv remisser och lämnat synpunkter i tre av svaren:

- Promemorian Vissa skattefrågor inför budgetpropositionen för 2013
- Betänkandet Kvalitetssäkring av forskning och utveckling vid statliga myndigheter
- Upphandlingsutredningens delbetänkande På jakt efter den goda affären.

Samtliga remissvar som har lämnats under året återfinns i bilaga 2.

3.5 Samrådsgrupper och expertgrupper

Under 2012 har fyra av miljöekonomiska enhetens regeringsuppdrag utförts *i* eller *efter samråd* med bland annat Energimyndigheten, Naturvårdsverket, Statistiska centralbyrån och forskare från universiteten.

Det vetenskapliga rådet har träffats tre gånger och bidragit till arbetet med den årliga rapporten genom att lämna synpunkter och diskutera rapportutkasterna.

Den miljöekonomiska enheten har under året deltagit i följande samråds- och expertgrupper till andra myndigheters och utredningars arbeten:

- Naturvårdsverkets uppdrag att lämna underlag till en svensk färdplan för att uppnå visionen om att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgas 2050 har utförts *efter samråd* med Konjunkturinstitutet. Till den del som berör styrmedelsförslagets kostnadseffektivitet har uppdraget utförts *i samråd* med Konjunkturinstitutet
- Referensgrupp till Upphandlingsutredningen
- Statistiska centralbyråns användarråd för statistik över miljö och miljöräkenskaper
- Medlem i betygskommitté till avhandling i nationalekonomi vid SLU Uppsala.
- Referensgrupp till forskningsprojekt om kolsänkor vid SLU Uppsala.

4 Konjunkturbarometern

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler. Konjunkturbarometern består av två delar: företag och hushåll.

Företagsbarometern frågar drygt 6 000 företag varje månad om utvecklingen de senaste månaderna, om nuläget samt vad de har för förväntningar på de närmast kommande månaderna. Fyra gånger om året genomförs en så kallad kvartalsbarometer där enkäterna innehåller fler frågor.

Hushållsbarometern ingår i Sveriges officiella statistik och intervjuar varje månad 1 500 svenska hushåll. Frågorna handlar om hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin samt om förväntningar på utvecklingen av bostadsräntor, löner och inflation.

Konjunkturbarometern i Sverige är harmoniserad med övriga EU-länder och delfinansieras av Europeiska kommissionen. Företagsbarometern görs helt och hållet av Konjunkturinstitutet, medan datafångsten för hushållsbarometern görs av CMA Research AB på Konjunkturinstitutets uppdrag. Vart fjärde år gör kommissionen en upphandling där man tecknar ramavtal med statistikproducenter i de olika medlemsländerna. Vi tecknade ett nytt ramavtal i mars 2011. Det förnyade avtalet gäller från maj 2011 till april 2015.

4.1 Konjunkturbarometerens omfattning, användning och spridning

Under 2012 har vi presenterat resultaten från våra barometerundersökningar i tolv publikationer. På vår webbplats finns också en stor del av underlaget tillgängligt i form av statistikfiler.

Konjunkturbarometern är en viktig informationskälla när det gäller konjunkturbevakning. Resultaten har stor spridning i såväl media som bland makro- och mikroanalytiker. Dessutom får alla deltagande företag information om resultaten. Makroanalytiker som regelbundet använder Konjunkturbarometern återfinns, förutom på Konjunkturinstitutet, bland annat på Finansdepartementet, Arbetsmarknadsdepartementet, Riksbanken, Arbetsförmedlingen och bankerna. Det går också att ta del av Sveriges och övriga EU-länders barometerresultat på webbplatsen för Europeiska kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans (DG ECFin).

4.2 Publicering av regional barometer

Under 2011 och 2012 har det lagts ner ett betydande arbete på att åstadkomma en regional konjunkturbarometer. Arbetsförmedlingen, som visade intresse för en regional barometer, bidrog också till finansieringen av uppstarten. Den regionala konjunkturbarometern är indelad i åtta regioner (NUTS 2-nivå) och redovisas på sektornivå, det vill säga för tillverkningsindustri, bygg- och anläggningsverksamhet,

handel samt privata tjänstenäringar. Vi har också genomfört bearbetningar på befintligt material bakåt till 2007. Resultaten publiceras sedan november 2012 på vår hemsida.

4.3 En statistikdatabas på webben

Arbetet med att åstadkomma en databas för barometerresultaten har intensifierats under 2012. Hittills har arbetet med att publicera tidsserier på hemsidan varit onödigt tidskrävande. Den framtida databasen bygger på SCB:s verktyg, PX-Web och kommer att erbjuda avsevärt fler valmöjligheter för användarna jämfört med i dag.

Med en fungerande databas kommer användarna att för en specifik variabel kunna välja mellan ett antal olika typer av tidsserier, exempelvis originalserien, säsongskorrigerad tidsserie, trendad serie, genomsnitt av tidsserien samt svarsfördelning i tidsserieform. Dessutom kommer andelen svarande på de olika alternativen (svarsfördelningen) att redovisas i form av tidsserier i databasen. Vidare kommer alternativa format för visning och sparande att erbjudas.

Databasen beräknas vara i drift under andra halvåret 2013.

4.4 Statistikfel vid registrering av enkätsvar

I samband med publiceringen av Konjunkturbarometern i oktober 2012 upptäcktes att pappersenkäterna hade lästs in på ett felaktigt sätt för de senaste fyra kvartalsbarometrarna.

Konjunkturinstitutet samlar i huvudsak in enkätsvar elektroniskt. En mindre del samlas dock in skriftligt. En felregistrering av tjänstebarmeterns enkätsvar hade skett i samband med inskanning av enkätens fyra sista frågor. Felet påverkade kvartalsbarometrarna i oktober 2011 samt i januari, april, och juli 2012. Det fick också till följd att publiceringen i oktober fördröjdes.

Reviderade siffror för de privata tjänstenäringarna publicerades med två dagars fördröjning. För det sammantagna måttet för konjunkturbarometern – Barometerindikatorn – blev revideringarna marginella. De största revideringarna gjordes för april och juli 2012 där indikatorn justerades upp med 0,5 enheter.

När statistikfelet uppdagades startades omgående en utredning som resulterade i en rapport och nya rutiner för att förhindra uppkomsten av liknande fel i framtiden.

5 Uppdrag

5.1 Uppdrag i regleringsbrevet

1. LEVERANSER AV UTFALLS- OCH PROGNOSDATA TILL FINANSDEPARTEMENTET

Konjunkturinstitutet har under 2012 försett Finansdepartementet med utfalls- och prognosdata i form av tidsserier i det gemensamma databasformatet Aremos. I utfallsleveranserna ingår, förutom statistikproducenternas originalserier och bearbetningar, våra bearbetningar av vissa serier. Det rör sig om länkningsar, aggregeringar, kalenderkorrigeringar och säsongrensningar i de fall statistikproducenterna inte själva gör dessa bearbetningar. Dessutom har Konjunkturinstitutet levererat en utfallsbank anpassad för Finansdepartementets verksamhet i en FIMO-struktur.

2. FEMÅRIG PROGNOSSHORISONT FÖR VISSA CENTRALA VARIABLER

Konjunkturinstitutet redovisar vissa centrala variabler med en femårig prognoshorisont i varje utgåva av rapporten Konjunkturläget.

3. LÅNGSIKTIGA FRAMSKRIVNINGAR AV OFFENTLIGA FINANSER

Konjunkturinstitutet har genomfört långsiktiga framskrivningar av de offentliga finanserna och bedömt de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet, inklusive beräkning av den så kallade S2-indikatorn. Resultatet publicerades den 4 december 2012 i fördjupnings-pm nr. 18, ”Konjunkturinstitutets beräkning av de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet”. I studien har vi vidareutvecklat och fördjupat analysen av den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna jämfört med den som redovisades i specialstudie nr. 29, ”Förstudie: Konjunkturinstitutets beräkning av S2-indikatorn”.

En makroekonomisk modell med kedjeindex för framskrivningar har utvecklats. Vidare har beräkningsmodellen för de offentliga finanserna vidareutvecklats genom att samtliga sektorer i ekonomin har inkluderats. Dessutom länkas sparbalanserna i varje sektor ihop med respektive sektors förmögenhetsutveckling. Analysen av kapitalbildningen i offentlig sektor har fördjupats och realkapitalstocken har delats upp i anläggningstillgångar och övriga tillgångar (maskiner, byggnader med mera).

4. UTFALL OCH PROGNOSE FÖR SKATTER PÅ ARBETS- OCH KAPITALINKOMSTER

Konjunkturinstitutet har redovisat utfall och prognoser för skatter på arbets- och kapitalinkomster enligt den struktur som tillämpas i statens budget. Redovisningen gjordes i form av ett pm till Finansdepartementet den 20 juni 2012 (dnr 13-27-12). Vi presenterade också slutsatserna vid en muntlig föredragning för Finansdepartementet den 27 september 2012. Vi påtalade vid föredragningen att det inte är möjligt att göra en fullständig redovisning enligt strukturen i statens budget. Det beror på att det inte finns någon sammanställd nyckel mellan nationalräkenskaperna och statsbudgeten.

5. LÖPANDE INFORMERA REGERINGSKANSLIET I FRÅGOR SOM RÖR UTVECKLING OCH INFÖRANDE AV NYA MODELLER OCH RUTINER

Konjunkturinstitutet har under 2012 informerat Finansdepartementet i frågor som rör utveckling och införande av modeller och rutiner för det löpande arbetet med prognoser och medelfristiga kalkyler.

Den 28 maj och den 14 november träffades Konjunkturinstitutet och Finansdepartementet inom ramen för KIMOD:s användarråd.

Den 15 november 2012 träffades Konjunkturinstitutet och Finansdepartementet inom ramen för FIMO:s användarråd.

Den 21 november 2012 träffades Konjunkturinstitutet och Finansdepartementet inom ramen för IOR:s användarråd.

Från och med oktober 2012 har enhetliga riktlinjer och rutiner tagits fram för användarråden för de tre modellerna KIMOD, FIMO och IOR. Användarråden kommer framöver att vara den normala formen för information till Finansdepartementet angående de tre modellerna.

Vi har dessutom bjudit in Finansdepartementets tjänstemän till våra seminarier om modellfrågor. Konjunkturinstitutet anordnade seminariet ”Redovisning av omarbetade Fimo och resultat” den 25 april 2012 där Finansdepartementet deltog.

6. MODELLERNA KIMOD, FIMO OCH INPUT-/OUTPUTMODELLEN: UNDERHÅLL, ANVÄNDARSUPPORT OCH UTBILDNING

KIMOD

I det löpande arbetet har KIMOD:s infrastruktur systematiserats ytterligare i syfte att effektivisera den medelfristiga prognosprocessen.

Dokumentet som praktiskt beskriver hur KIMOD används i prognos- och policy-miljön (den så kallade UserGuiden) har uppdateras. Detta i syfte att underlätta hantering av modellen för nya användare vid Konjunkturinstitutet och Finansdepartementet.

FIMO

Modellen FIMO har underhållits under 2012. Dessutom har en alternativ version av FIMO färdigställts och tagits i bruk i Konjunkturinstitutets prognoser.

IOR

Under 2012 har mycket tid ägnats åt analys kring, och med, Konjunkturinstitutets input/output-modell IOR. Ett internseminarium hölls i maj där bland annat den historiska utvecklingen av importandelar i efterfrågan behandlades.

Konjunkturinstitutet har också skrivit programkod som gör det möjligt för Finansdepartementet att använda input/output-modellen i dess nuvarande form.

7. LÖNEBILDNINGSRAPPORT

På uppdrag av regeringen publicerar Konjunkturinstitutet årligen en rapport om de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen. Efter samråd med Medlingsinstitutet om, för arbetsmarknadens parter, lämplig tidpunkt publicerades rapporten den 17 oktober.

Utöver en analys av utgångsläget och den konjunkturrella utvecklingen de närmaste åren innehöll rapporten fyra kapitel med fördjupad analys. I kapitel 2 uppmärksammades att Industriavtalet nu funnits på svensk arbetsmarknad i 15 år. I kapitlet analyserades bland annat hur reallöner, vinster och löneskillnader mellan branscher utvecklats under dessa år. Kapitel 4 fokuserade på vilka faktorer som påverkar arbetslöshetens trendmässiga utveckling med hjälp av en väletablerad teoriram. I kapitel 5 presenterades Konjunkturinstitutets tankesammanfattning för lönebildningen i en liten öppen ekonomi med rörlig växelkurs. Speciellt fokus lades på att diskutera hur omvärlden påverkar utvecklingen i Sverige. Slutligen, i kapitel 6, användes olika metoder för att analysera orsaker till löneskillnader mellan män och kvinnor.

8. ANALYS AV HUR ARBETSMARKNADEN OCH LÖNEBILDNINGEN FUNGERAR INOM OLIKA AVTALSOMRÅDEN

Uppdraget avrapporterades den 15 november 2012 (fördjupnings-pm nr. 17, ”Kollektivavtal och arbetsmarknad: Minimilöner och flyktinginvandrades arbetsmarknadssituation”).

Pm:et beskriver kollektivavtalets historia och funktioner, diskuterar lönespridning och minimilöner inom fyra avtalsområden samt beskriver vad som karakteriserar grupper med svag förankring på arbetsmarknaden. Pm:et presenterar också resultaten av en enkätundersökning, Flyktinginvandrare på arbetsmarknaden, som genomförts bland svenska företag, kommuner och landsting. Till sist redovisar pm:et Konjunkturinstitutets slutsatser av en underlagsrapport, En ekonometrisk analys av flyktinginvandrades arbetsmarknad, skriven av professor Per Lundborg på myndighetens uppdrag.

9. EFFEKTERNA AV TILLFÄLLIGA STATS BIDRAG

Analysen redovisades den 29 augusti 2012 (fördjupnings-pm nr. 16, ”Effekter av de tillfälliga statsbidragen till kommunsektorn under finanskrisen”).

I rapporten redovisas storleken på de tillfälliga statsbidragen under perioden 2010–2011 samt en sammanställning av Statskontorets rapport Det tillfälliga konjunkturstödet med fokus på de delar som beskriver hur kommunerna använde de tillfälliga statsbidragen. I rapporten presenteras vidare tre scenarier för effekterna av de tillfälliga statsbidragen på kommunal konsumtion, investeringar och sysselsättning. Rimligheten i scenarierna underbyggs med de lärdomar som går att dra av Statskontorets enkätundersökning och från statistik över den kommunala ekonomin. Rapporten diskuterar därefter effekter på lönebildning och sysselsättning i hela ekonomin.

10. ÅRLIG RAPPORT OM MILJÖPOLITIKENS SAMHÄLLSEKONOMISKA ASPEKTER

Konjunkturinstitutet har av regeringen fått uppdraget att ta fram en årlig miljöekonomisk rapport om miljöpolitikens samhällsekonomiska aspekter. Rapporten ska tas fram i samråd med Naturvårdsverket.

Uppdraget publicerades den 6 december i rapporten Miljö, ekonomi och politik 2012 och presenterades då även på Rosenbad. Årets rapport fokuserar på klimatpolitiken. Rapporten inleds med ett kapitel som förklarar hur nationalekonomisk analys kan bidra till miljöpolitiken. Därefter analyseras de styrmedelsval som Sverige gjort. Det följs av en scenarioanalys där vi beräknar ett utsläppsmål till 2030 och ser hur det kan nås genom höjd koldioxidskatt, bränsleeffektivisering i transportsektorn och användande av kolsänkor. Rapporten avslutas med några fördjupningar som behandlar möjligheter och svårigheter med att mäta hållbar utveckling, behovet av riktlinjer för att värdera koldioxidutsläpp, frågan om energieffektivisering leder till energibesparing, interaktionen mellan klimat- och energipolitiska mål och om gröna jobb finns och vad de är.

Konjunkturinstitutets vetenskapliga råd har följt arbetet med rapporten och löpande lämnat synpunkter. I rapporten lämnar det vetenskapliga rådet en utblick över vad det tror kommer bli intressant för svensk miljöpolitik framöver.

11. BILAGA OCH KONFERENS OM EKONOMISK JÄMSTÄLLDHET

På uppdrag av regeringen utarbetade Konjunkturinstitutet en rapport i syfte att utgöra ett underlag till att utveckla bilagan om ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män i budgetpropositionen. Rapporten (dnr 31-13-11) lämnades till regeringen den 1 mars 2012 och innehöll flera förändringsförslag. Dessutom presenterades en kunskapsöversikt (specialstudie nr. 31, "Ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män – En kunskapsöversikt") och deskriptiv statistik kring ekonomisk jämställdhet samt en analys av den svenska arbetsmarknaden ur ett jämställdhetsperspektiv.

Dessutom anordnades på uppdrag av regeringen en konferens om ekonomisk jämställdhet. Konferensen hölls den 2 maj för runt 120 deltagare, med svenska och internationella föredragshållare (se avsnitt 1.4).

12. KONSEKVENSERNA AV INTERAKTION MELLAN OLIKA MÅL INOM KLIMAT- OCH ENERGIPOLITIKEN

Konjunkturinstitutet har fått i uppdrag av regeringen att analysera interaktionen mellan de klimat- och energipolitiska målen. Uppdraget ska genomföras i samråd med Statens energimyndighet och Naturvårdsverket.

Uppdraget delredovisades den 31 maj (fördjupnings-pm nr. 12, "Interaktion mellan de klimat- och energipolitiska målen") och slutredovisades i ett pm den 21 december (dnr. 13-26-12).

Analysen visade bland annat att mål för energieffektivisering och förnybarhet ökar kostnaden för att nå klimatmålet till 2020. Den högre kostnaden för att ha tre mål måste kunna motiveras med andra syften än att minska utsläppen. Det är inte självklart att mål för energieffektivisering och förnybarhet är nödvändiga för att uppnå högre försörjningstrygghet. Ett utsläppsmål uppnås i stor utsträckning genom ener-

gieffektivisering och ökad förnybarhet. Det innebär att även med enbart ett utsläppsmål kan försörjningstryggheten öka.

13. ALLMÄNJÄMVIKTSMODELLEN EMEC

Konjunkturinstitutet har fått i uppdrag av regeringen att analysera hur allmänjämviktsmodellen EMEC kan utvecklas och hur modellen kan göras tillgänglig för forskare.

Till detta arbete har representanter från nationalekonomiska institutioner bjudits in tillsammans med representanter från Statistiska centralbyrån och Energimyndigheten. En del av analysen har utförts i samråd med Statistiska centralbyrån. Uppdraget delredovisades den 15 mars och slutredovisades den 15 juni (fördjupnings-pm nr. 15, ”Frågor rörande EMEC:s tillgänglighet och förbättringsmöjligheter”).

Analysen visade bland annat att modellutvecklingsarbetet vid miljöekonomiska enheten även fortsättningsvis bör vara kopplat till gruppens arbete och de projekt som planeras inom ramen för verksamhetsplaneringen. Därmed bör EMEC-modellen framgent användas för miljöekonomisk analys.

14. MILJÖEKONOMISKT RELATERAD STATISTIK

Konjunkturinstitutet har fått i uppdrag av regeringen att analysera vilken miljöekonomisk statistik som behövs för forskning kring miljöekonomiskt relaterade frågor.

Till detta arbete har representanter från nationalekonomiska institutioner bjudits in tillsammans med representanter från Statistiska centralbyrån, SCB, och Energimyndigheten. En del av analysen har utförts i samråd med SCB. Vi har också samrått med Statistikutredningen. Uppdraget delredovisades den 15 mars och slutredovisades den 15 juni (fördjupnings-pm nr. 14, ”Statistik för miljöekonomisk analys – Behov, kvalitet och tillgänglighet”).

Analysen visade bland annat att tillgång till tillförlitlig statistik är en förutsättning för att bättre kunna förstå komplexa samband mellan ekonomi och miljö. Många forskare har kompetensen och verktygen för att göra analys men saknar ofta data. Detta beror delvis på höga avgifter för mikrodata. Behovet av ytterligare data, och förbättringar i data som tillhandahålls är stort. Det finns även ett behov av att kunna koppla ihop statistik från olika undersökningar som tillhandahålls genom SCB, men även ett behov av att koppla ihop statistik som tillhandahålls av olika myndigheter. För att öka det samhällsekonomiska beslutsunderlaget på miljöområdet är det viktigt att data tillgängliggörs.

15. VISSA FRÅGOR RELATERADE TILL SÄNKT MERVÄRDESSKATT PÅ RESTAURANG- OCH CATERINGTJÄNSTER

Konjunkturinstitutet lämnade 15 juni 2012 en första delredovisning av uppdraget att följa upp vissa frågor relaterade till sänkt mervärdesskattesats på restaurang- och cateringtjänster (fördjupnings-pm nr. 13, ”Kortsiktiga priset effekter av sänkt mervärdesskattesats på restaurang- och cateringtjänster”).

I pm:et uppskattas den isolerade effekten av momssänkningen på den kortsiktiga prisutvecklingen genom att prisutvecklingen under inledningen av 2012 jämförs för det första med den genomsnittliga prisförändringen på restaurangtjänster under

perioden 2000–2011, för det andra med en ekonometrisk modell som förutsäger prisutvecklingen utifrån historiska samband och för det tredje med en ekonometrisk modell som relaterar prisutvecklingen på restaurangtjänster i Sverige till den i tre nordiska länder.

16. NYTT LÅNGSIKTSSCENARIO FÖR SVENSK EKONOMI

På uppdrag av regeringen har ett ekonomiskt långsiktsscenario till år 2035 utarbetats i samarbete mellan prognosavdelningen och den miljöekonomiska enheten. Scenariot har tagits fram med hjälp av allmänjämviktsmodellen EMEC. Uppdraget redovisades den 29 februari (specialstudie nr. 30, ”Sveriges ekonomi – ett långsiktsscenario fram till år 2035”).

6 Kompetensförsörjning

Konjunkturinstitutets kunskapsintensiva verksamhet kräver kvalificerade medarbetare. Kompetensen består i första hand av nationalekonomer. För att vi ska kunna fullgöra uppgifter med bibehållen kvalitet i prognos- och analysarbetet rekryterar vi i stor utsträckning ekonomer med genomgången forskarutbildning.

Vi har en jämn könsfördelning och en förhållandevis låg medelålder som under 2012 låg på 44 år, precis som under de föregående två åren. Tabell 8 visar några centrala nyckeltal för våra medarbetare under den senaste treårsperioden.

Tabell 8 Konjunkturinstitutets medarbetare

Procent av alla anställda

	2010	2011	2012
Andel med forskarutbildning	43	43	44
Andel kvinnor	48	47	49
Andel nyanställda under året ¹	22	10	10
Andel avgående under året ²	18	16	14

¹ Personer som börjar under året i förhållande till årsgenomsnittet av antalet anställda.

² Personer som slutar under året i förhållande till årsgenomsnittet av antalet anställda.

6.1 Det allmänna läget

Vårt mål är att vi ska vara en attraktiv arbetsgivare som inte bara kan rekrytera, utan också behålla medarbetare under flera år. Samtidigt är vår personal konkurrensutsatt, vilket har lett till att personalomsättningen i flera års tid varit förhållandevis hög, vilket framgår av tabell 8.

Många utnyttjar möjligheten till tjänstledighet inom staten för andra tidsbegränsade anställningar. Flera medarbetare har börjat på Finansdepartementet, närmare bestämt sju stycken under året, varav fyra är tjänstlediga från Konjunkturinstitutet. Vår tidigare forskningschef har fått ny anställning som överdirektör för Statens ekonomiska forskningscentral i Finland.

Det är glädjande att våra medarbetare är attraktiv för andra arbetsgivare. Vår ambition är att hitta nya vägar för oss att rekrytera och behålla personal. För att minska vår sårbarhet arbetar vi därför kontinuerligt med våra anvisningar för att utföra olika arbetsuppgifter, inte minst inom prognosarbetet, men också för övriga delar i kärn- och stödverksamheterna.

Under året har vi nyanställt sex personer. En medarbetare har återkommit från tjänstgöring på Riksbanken och blivit chef för enheten för realekonomisk analys. Vi ser det som ett gott betyg att personal återvänder. Det befrämjar utvecklingen av vår verksamhet att personal återkommer med nya erfarenheter och kunskaper och därigenom bidrar till ett mervärde.

Konjunkturinstitutet är en chefstät organisation, där varje chef har få medarbetare på sin enhet. Cheferna är också experter inom sina områden och deltar operativt i prognos-, forsknings-, analys- och utredningsarbete. Eftersom vi är en liten myndig-

het är detta en karriärväg som vi tror kan bidra till att göra arbete hos oss attraktivt och på sikt minska personalomsättningen.

6.2 Kompetensutveckling

Förutom det pågående arbetet med kompetensväxling och introduktion av nya medarbetare, samt ordinarie vidareutbildning, så har vi under året gjort några särskilda insatser för kompetensutveckling. All personal har fått en genomgång kring styrning, regleringsbrev och instruktion och hur vi ska förhålla oss till dessa styrande dokument. Temat för vår gemensamma KI-dag – Hinder för möten och mångfaldsperspektiv – gav en tankeväckande och reflekterande eftermiddag.

Vi har under året helt gått över från fast till mobil telefoni för att kunna dra nytta av smarta telefoners större funktionalitet. Vi har också uppgraderat it-miljön med nytt operativsystem och nya versioner av kontorsprogram. All personal har genomgått utbildningsinsatser kopplade till dessa förändringar.

LEDNINGSKOMPETENS

Chefsgruppen har under året följt upp det ledarskapsprogram som genomfördes 2011. Vi ägnade en dag åt att utvärdera hur vår ledarskapspolicy har fungerat som redskap i det dagliga arbetet.

Personlig handledning och coaching har ingått som ett led i att utveckla och stödja cheferna i sin chefsroll under året.

KÄRNKOMPETENS

Prognosavdelningen har under 2012 arbetat med ett projekt som syftar till att utbilda medarbetarna i prognosutvärdering (inklusive grundläggande ekonometriska metoder) samt att ta fram gemensamma riktlinjer och programvara för prognosutvärdering. Inom ramen för detta projekt har ett antal medarbetare deltagit i teoretiska föreläsningar, praktiska övningar och eget arbete. Projektet fortsätter under 2013.

Konjunkturbarometerns medarbetare har utbildats i ett verktyg som kommer att användas för den framtida statistikdatabasen. Databasen kommer när den är klar avsevärt utöka det material som är tillgängligt för allmänheten (se vidare avsnitt 4.3).

Nyanställda på den miljöekonomiska enheten har gått en intern kurs i allmänjämviktsmodellen EMEC som hölls av enhetens medarbetare. Utöver detta har enhetens medarbetare deltagit i flera externa seminarier och konferenser.

STÖDKOMPETENS

Konjunkturinstitutet har under året varit en av fem pilotmyndigheter i Kammarkollegiets (numera Statens servicecenters) regi och testat och infört det nya e-handels- och e-fakturasystemet Visma Proceedo. Inom administrationen har besök hos andra myndigheters dito genomförts. I medarbetarundersökningen lyftes nätverkande med andra myndigheter upp som en viktig del i kompetensutvecklingen, varför dessa kontakter nu tagits. Eftersom Konjunkturinstitutet är en liten myndighet är det extra

värdefullt att på detta sätt få ta del av andras erfarenheter, inför framtida verksamhetsutveckling inom administrationen.

Inom it-verksamheten har ett större antal utbildningsinsatser inför kommande pensionsavgång genomförts. Informationsverksamheten har deltagit i utbildningsinsatser vars syfte är att bidra till Konjunkturinstitutets förmåga och mål att nå ut till uppdragsgivare och allmänhet.

Vi uppmuntrar medarbetare att ägna sig åt fortbildning och kompetensutveckling och har under senaste året intensifierat dessa insatser. Tack vare att en stor del av de kurser som anställda går är kostnadsfria eller till relativt låg kostnad har vi samtidigt lyckats sänka kostnaderna för kompetensutveckling något jämfört med föregående år.

Tabell 9 Kostnad extern kompetensutveckling

Tusental kronor

	2010	2011	2012
Kostnader för kurs- och seminarieavgifter	408	451	448

6.3 Sjukfrånvaro

Vår sjukfrånvaro ligger fortsatt på en låg nivå. Under året har vi upphandlat och bytt till ny företagshälsovård, Betania Organisationsmedicin AB.

Tabell 10 Sjukfrånvaro bland Konjunkturinstitutets personal

Procent av tillgänglig arbetstid

	2010	2011	2012
Total sjukfrånvaro	1,4	1,4	1,5
Kvinnor	2,0	1,4	2,3
Män	0,9	1,3	0,8
Åldersgrupp 30–49 år	0,9	1,0	1,7
Åldersgrupp 50 år eller äldre	2,4	2,5	1,0
Andel 60 dagar eller mer	0,0	11,7	36,4

6.4 Handlingsplan efter medarbetarundersökningen

Under året har vi arbetat enligt den handlingsplan som vi tog fram efter 2011 års medarbetarundersökning. Vi har arbetat dels med en myndighetsgemensam plan, dels med enhetsvisa planer. Ett annat resultat av medarbetarundersökningen är den brukarundersökning vi gjorde för att få veta mer om hur vår målgrupp upplever våra produkter.

6.5 Seminarier

Konjunkturinstitutets interna seminarier bidrar till att utveckla både våra metoder och medarbetarnas kompetens. Inom ramen för vår interna seminarieserie före-

kommer idéseminarier, där medarbetare diskuterar pågående utvecklingsarbete, seminarier med inbjudna externa föreläsare och interna utbildningar i olika former. Medarbetare från Finansdepartementet och Finanspolitiska rådet bjuds in till en del av seminarierna. Under 2012 har vi totalt hållit 32 interna seminarier.

BILAGA 1: CENTRALA MODELLER I VÅR VERKSAMHET

KIMOD

KIMOD är en storskalig allmänjämviktsmodell som används för att prognostisera och simulera den svenska ekonomin, både på kort och på lång sikt. Modellen innefattar bland annat framåtblickande konsumenter och en arbetsmarknad som modellerats enligt modern sök teori. KIMOD består av en jämviktsdel och en konjunkturrell del där priser och löner anpassar sig trögrörligt.

Tack vare sin rika struktur tillåter KIMOD simuleringar om bland annat finanspolitik, penningpolitik, arbetsmarknadsreformer, löner samt en rad utbudsrelaterade ekonomiska variabler. KIMOD används främst som referens i medelfristiga prognoser (2–5 år) och för beräkningar av alternativa scenarier.

FIMO

FIMO är en kalkyl- och simuleringsmodell som på årsbasis belyser finansiella flöden och sparande uppdelat i ekonomins institutionella sektorer som dessa beskrivs i nationalräkenskaperna. Sektorindelningen i modellen omfattar stat, pensionssystem, kommuner, hushåll, företag samt utland. Detaljeringsgraden är stor med mer än 500 variabler på lägsta nivå, varav majoriteten beskriver transaktioner inom den offentliga sektorn och mellan offentlig sektor och hushållen. FIMO används främst för att beräkna finansiellt sparande i offentlig sektor i prognoser.

INPUT-/OUTPUTMODELLEN IOR

En input-output modell är en sammanställning i matrisform av sambanden mellan efterfrågan, produktion, import och flera andra variabler. Under antagandet att behovet av insatsprodukter i produktionen av olika varor och tjänster är konstant kan modellen användas för att prognostisera vilken import och produktion som krävs för att tillgodose en viss efterfrågan. Konjunkturinstitutet underhåller en sådan modell för produktion, import, skatter och subventioner, och en modell för priser och vinster.

Modellerna är baserade på data som publiceras av Statistiska centralbyrån. Modellerna är implementerade i programvaran Aremos och används främst för kortsiktiga prognoser och analyser (1–2 år).

EMEC

EMEC är en statisk allmänjämviktsmodell som under drygt tio års tid kontinuerligt har utvecklats och använts i utredningssammanhang. Modellen lämpar sig särskilt väl för att studera effekter på ekonomisk tillväxt och på strukturomvandling av miljöekonomiska styrmedel som syftar till att begränsa luftföroreningar, till exempel koldioxidskatt eller handel med utsläppsrätter.

EMEC har även använts för att analysera samhällsekonomiska effekter av styrmedel på transport- och avfallsomåden. Det ekonomiska scenario som tas fram med modellen utgör grunden för Energimyndighetens energiprognoser och Naturvårdsverkets utsläppsprognoser.

BILAGA 2: PUBLICERAT UNDER ÅRET

KONJUNKURLÄGET

December

Augusti

Juni

Mars

KONJUNKTURBAROMETERN

Publiceras i slutet av varje månad, totalt tolv utgåvor under 2012

LÖNEBILDNINGSRAPPORTEN

Oktober

MILJÖ, EKONOMI OCH POLITIK

December

SPECIALSTUDIER

Nr. 32: Mjuklänkning mellan EMEC och TIMES-Sweden – en metod för att förbättra energipolitiska beslutsunderlag

Nr. 31: Ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män - en kunskapsöversikt

Nr. 30: Sveriges ekonomi - ett långsiktsscenario fram till år 2035

Nr. 29: Förstudie: Konjunkturinstitutets beräkning av S2-indikatorn

WORKING PAPER

No. 127: Policy Interest-Rate Expectations in Sweden: A Forecast Evaluation

No. 126: Forecasting Inflation Using Constant Gain Least Squares

FÖRDJUPNINGS-PM

Nr. 19: En jämförelse av nationell konkurrenskraft i Sverige och Finland

Nr. 18: Konjunkturinstitutets beräkning av de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet

Nr. 17: Kollektivavtal och arbetsmarknad: Minimilöner och flyktinginvandrares arbetsmarknadssituation

Nr. 16: Effekter av de tillfälliga statsbidragen till kommunsektorn under finanskrisen

Nr. 15: Frågor rörande EMEC:s tillgänglighet och förbättringsmöjligheter

Nr. 14: Statistik för miljöekonomisk analys Behov, kvalitet och tillgänglighet

Nr. 13: Kortsiktiga priseffekter av sänkt mervärdesskattesats på restaurang- och cateringtjänster

Nr. 12: Interaktion mellan de klimat- och energipolitiska målen

Nr. 11: Detaljerad dekomponering: Alternativa lösningsmetoder för invariansproblemet

Nr. 10: Samhällsekonomiska effekter av energi- och koldioxidskatteförändringar som beslutades av riksdagen 2009

REMISSER

Vi har under året svarat på 26 remisser, 8 med synpunkter och 18 utan:

Spara i goda tider - för en stabil kommunal verksamhet

På jakt efter den goda affären

Reform av den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2012*

Genomförande av det omarbetade EU-direktivet om byggnaders energiprestanda*

Kompletterande promemoria till ovanstående*

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) om en internationell jämförelse om militär flygverksamhet och vindkraft*

Företagsskatteutredningens delbetänkande*

Trafikverkets kapacitetsutredning*

God havsmiljö 2020*

Effektivare ränteavdragsbegränsningar

Slutredovisning av uppdrag till statens energimyndighet att redovisa underlag inför kommande beslut om forskning och innovation på energiområdet*

Vissa skattefrågor inför budgetpropositionen 2013

Rätt ersättning till rättsliga biträden

Kvalitetssäkring av forskning och utveckling vid statliga myndigheter

Längre liv, längre arbetsliv

Förhandsprövning av naturgasföretagens intäkter*

Minska riskerna med farliga ämnen*

Avveckling av program för energieffektivisering*

Fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom ekonomiska och monetära unionen

Nystartszoner*

AP-fonderna i pensionssystemet – en effektivare förvaltning av pensionsreserven*

Sekretess i det internationella samarbetet*

Investeraravdrag*

Skatteincitament för forskning och utveckling*

Perspektivplan 2015 – En utvecklingsplan för det svenska stamnätet*

Indirekt förändrad markanvändning*

* Konjunkturinstitutet har i remissvaret inte redovisat några synpunkter.

FÖRDJUPNINGAR I KONJUNKURLÄGET

Ännu lägre reporänta bör övervägas

Perspektiv på de federala finanserna i USA

En jämförelse av svensk och finsk konkurrenskraft efter finanskrisen

Framåtblickande indikatorer pekar på sämre utveckling på arbetsmarknaden

Budgetpropositionen för 2013

Kort kommentar till regeringens aviserade förslag på ofinansierade åtgärder 2013

Effekter på svensk ekonomi av en senare återhämtning i euroområdet

Bemanningsbranschen – en liten bransch på frammarsch

Effekter av de tillfälliga statsbidragen till kommunsektorn under finanskrisen

Effekter på de offentliga finanserna av en sämre omvärldsutveckling och mer aktiv finanspolitik

Ny befolkningsprognos får effekter på sysselsättningen på lång sikt

Scenario för en oordnad upplösning av eurokrisen

Konsumtion, försiktighetsparande och arbetslöshetsrisker

Arbetslöshet bland unga

Lägre reporänta påskyndar återhämtningen

EU:s finanspakt

Uppfyllelse av överskotts målet

Nivån på infrastrukturinvesteringarna i Sverige

FÖRDJUPNINGAR I LÖNEBILDNINGSRAPPORTEN

Produktiviteten 2007–2011 och implikationer för framtiden

Lönsamheten hos företag i Sverige

Skattning av matchningseffektiviteten på den svenska arbetsmarknaden

Sämre matchningseffektivitet leder till högre arbetslöshet

Arbetsmarknadens parter och jämviktsarbetslösheten

FÖRDJUPNINGAR I MILJÖ, EKONOMI OCH POLITIK

Kan hållbar utveckling mätas?

Sverige behöver riktlinjer för värdering av koldioxid

Leder energieffektivisering till energibesparing

Den ekonomiövergripande rekyleffekten i Sverige

Interaktion mellan de klimat- och energipolitiska målen

Gröna jobb – vad är det och finns de?

PM

Ekonomisk värdering av liv och hälsa

Långsiktiga effekter av förändrade priser på utsläppsätter

MEDVERKAN I RAPPORTER SOM INTE ÄR UTGIVNA AV KONJUNKTURINSTITUTET

Hållbar avfallshantering – Populärvetenskaplig sammanfattning av Naturvårdsverkets forskningsprogram. Naturvårdsverket, rapport 6523

VETENSKAPLIGA ARTIKLAR AV MEDARBETARE PÅ KONJUNKTURINSTITUTET

"En granskning av Goodharts och Rochets utvärdering av Riksbankens politik", Ekonomiska Samfundets Tidskrift, nr 2, årg 65, 2012, s. 63-71, Bengt Assarsson

"Scenarios and sustainability: Tools for alleviating the gap between municipal means and responsibilities in adaptation planning", Local Environment, vol 17 nr. 6–7, Maria Vredin Johansson

"The properties of survey-based inflation expectations in Sweden", Empirical Economics 42:79-94, Thomas Jonsson, Pär Österholm

"Integrated rice-fish Farming: Safeguarding biodiversity and ecosystem services for sustainable food production in the Mekong delta", Journal of Sustainable Agriculture, vol. 31 nr. 8, Charlotte Berg

Finansiell redovisning

1 Resultaträkning

		Utfall	Utfall
(belopp i tkr)	Not	2012	2011
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	54 808	51 787
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2,3	3 925	4 133
Intäkter av bidrag	4	2 688	3 842
Finansiella intäkter	5	95	119
Summa		61 516	59 881
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	6	-47 389	-45 387
Kostnader för lokaler		-6 343	-6 561
Övriga driftkostnader		-7 496	-7 258
Finansiella kostnader	7	-18	-17
Avskrivningar och nedskrivningar		-544	-506
Summa		-61 789	-59 728
Verksamhetsutfall		-273	153
Årets kapitalförändring	8	-273	153

2 Balansräkning

(tkr)	Not	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	1 005	1 018
Summa		1 005	1 018
Fordringar			
Kundfordringar		0	25
Fordringar hos andra myndigheter	10	684	583
Diverse fordringar		3	0
Summa		687	609
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	11	2 072	1 871
Upplupna bidragsintäkter	12	437	453
Övriga upplupna intäkter		132	356
Summa		2 640	2 680
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	13	-716	-737
Summa		-716	-737
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		6 191	6 952
Summa		6 191	6 952
Summa tillgångar		9 808	10 521
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	14	2 224	2 072
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-273	153
Summa		1 951	2 224
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	15	1 005	1 018
Skulder till andra myndigheter	16	1 294	1 394
Leverantörsskulder		1 126	892
Övriga skulder	17	894	903
Summa		4 320	4 206
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	18	3 326	3 568
Oförbrukade bidrag	19	0	479
Övriga förutbetalda intäkter		211	44
Summa		3 537	4 091
Summa kapital och skulder		9 808	10 521

3 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående över- förings- belopp	Indrag- ning	Årets till- delning	Totalt disp. belopp	Utgifter	Utgående över förings belopp
Uo 2 1:7 Ramanslag Konjunkturinstitutet ap.1 (ram)	20	2 233	-648	55 435	57 020	-55 309	1 711
Summa		2 233	-648	55 435	57 020	-55 309	1 711

4 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan avrundningsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

REDOVISNINGSPRINCIPER

Tillämpade redovisningsprinciper

Konjunkturinstitutets redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Fakturor understigande 20 tkr exklusive moms har inte bokförts som periodavgränsningsposter per 2012-12-31.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämelsen. Utgående balans som år 2011 var 1496 tkr, har år 2012 minskat med 501 tkr.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga omsättningstillgångar har värderats till anskaffningsvärde.

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 50 tkr.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider:

3 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Datorer och kringutrustning Kopiatorer
5 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet Telefonväxel Övriga kontorsmaskiner inkl. TV
7 år	Inredningsinventarier Frankeringsutrustning

Skulder

Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

ERSÄTTNINGAR OCH ANDRA FÖRMÅNER Ledande befattningshavare/styrelseuppdrag

---

	Lön
Mats Dillén, generaldirektör	1 175
Styrelseledamot i Riksgäldskontoret	

Sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se avsnitt 6.3 i resultatredovisningen.

Noter

(tkr)

RESULTATRÄKNING		2012	2011
Not			
1	Intäkter av anslag	54 808	51 787
	Summa "Intäkter av anslag" (54 808 tkr) skiljer sig från summa "Utgifter" (55 309 tkr) på anslaget. Skillnaden (501 tkr) beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultatredovisningen.		
Not			
2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	1 597	1 408
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	75	211
	Summa	1 672	1 619
	Uppdragsverksamhet, beräknade intäkter enl. regleringsbrev		
	Försäljning av statistik och statistiktjänster, budget 243	227	459
	Användarstöd och kurser, budget 185	168	504
	Expertuppdrag, budget 905	1 858	1 551
		2 253	2 514
	Summa	3 925	4 133
Not			
3	Avgiftsbelagd verksamhet		
	Statistiktjänster		
	Intäkter	227	459
	Kostnader	-593	-246
	Summa	-366	213
	Användarstöd och kurser		
	Intäkter	168	504
	Kostnader	-97	-502
	Summa	71	2
	Expertuppdrag		
	Intäkter	1 858	1 551
	Kostnader	-1 836	-1 614
	Summa	22	-62
	Summa avgiftsbelagd verksamhet	-273	153

	2012	2011
Not		
4 Intäkter av bidrag		
Bidrag från EU, hushållens inköpsplaner mm	1 600	1 770
Bidrag från privata företag (miljöprojekt IVL/Naturvårdsverket)	89	119
Bidrag från statliga myndigheter	999	1 953
Summa	2 688	3 842
Not		
5 Finansiella intäkter		
Ränteutäkter räntekonto i Riksgäldskontoret	95	119
Summa	95	119
Not		
6 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	30 475	29 229
Övriga kostnader för personal	16 914	16 158
Summa	47 389	45 387
Not		
7 Finansiella kostnader		
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	18	16
Räntekostnader avseende leverantörer	0	1
Summa	18	17
Not		
8 Årets kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet, underskott	-273	153
Summa	-273	153

BALANSRÄKNING		2012-12-31	2011-12-31
Not 9	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	9 165	8 558
	Årets anskaffningar	532	607
	Avyttrat/utrangerat, anskaffningsvärde	-1 467	0
	Årets avskrivningar	-545	-505
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-8 147	-7 642
	Korrigerig av tidigare års avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar	1 467	
	Utgående bokfört värde	1 005	1 018
Not 10	Fordringar hos andra myndigheter		
	Kundfordringar	446	323
	Fordran ingående mervärdesskatt	239	260
	Summa	684	583
Not 11	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	1 571	1 531
	Övriga förutbetalda kostnader	500	340
	Summa	2 072	1 871
Not 12	Upplupna bidragsintäkter		
	Bidrag från EU	437	453
	Summa	437	453
Not 13	Avräkning med statsverket		
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-2 233	-1 807
	Redovisat mot anslag	55 309	52 196
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-55 435	-52 850
	Återbetalning av anslagsmedel	648	228
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-1 711	-2 233
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans fordran semesterlöneskuld	1 496	1 905
	Förändring av semesterlöneskuld ej anslagsavräkning	-501	-409
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	995	1 496
	Summa avräkning med statsverket	-716	-737

		2012-12-31	2011-12-31
Not 14	Balanserad kapitalförändring		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	2 224	2 072
	Summa	2 224	2 072
Not 15	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
	Ingående balans	1 018	917
	Under året nyupptagna lån	532	607
	Årets amorteringar	-545	-506
	Utgående balans	1 005	1 018
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	3 000	3 000
Not 16	Skulder till andra myndigheter		
	Sociala avgifter	835	849
	Övriga skulder till andra myndigheter	459	545
	Summa	1 294	1 394
Not 17	Övriga skulder		
	Personalens källskatt	894	891
	Övriga skulder	0	12
	Summa	894	903
Not 18	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	3 008	3 310
	Övriga upplupna kostnader	318	258
	Summa	3 326	3 568
Not 19	Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	0	479
	Summa	0	479

ANSLAGSREDOVISNING

Not 20	Uo 2 1:7 ap 1 Konjunkturinstitutet
	Anslagskrediterna uppgår till 1 663 tkr.

5 Sammanställning av väsentliga uppgifter

(tkr)	2012	2011	2010	2009	2008
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 000	3 000	4 000	4 000	4 000
Utnyttjad	1 005	1 018	917	1 108	1 671
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	5 600	5 600	5 600	5 600	5 500
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	95	119	31	34	279
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	1 333	1 718	2 185	1 694	2 038
Avgiftsintäkter avgiftsfinansierad verksamhet	2 253	2 514	2 385	2 625	2 524
Beräknat belopp övriga avgiftsinkomster	0	0	0	0	0
Övriga avgiftsintäkter som disponeras	1 672	1 619	1 607	1 199	1 509
Totala avgiftsintäkter	3 925	4 133	3 992	3 824	4 033
Anslagskredit					
Beviljad	1 663	1 586	1 579	1 522	1 499
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande	1 711	2 233	1 807	1 484	1 437
varav in-tecknat	0	0	0	0	0
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	53	52	54	53	56
Medelantalet anställda (st)	63	64	64	65	66
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 155	1 139	1 119	1 114	1 037
Kapitalförändring					
Årets	-273	153	-161	87	-208
Balanserad	2 224	2 072	2 233	2 146	1 171

Generaldirektörens intygande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat, samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Mats Dillén
Generaldirektör

Stockholm den 21 februari 2013

